

เทศน์เช้า วันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ฟังสังฆธรรม สังฆธรรมคือความจริง แต่ความรู้สึกนึกคิดของเรามันจริง มันจริงส่วนหนึ่ง แต่มันไม่จริงเพราะว่ามันมีกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ถ้ามีกิเลสตัดหาความทะยานอยาก เราคิดสิ่งใดเราก็คิดเห็นแก่ตัวเราทั้งนั้นนะ มนุษย์ต่างจากสัตว์ มนุษย์ต่างจากสัตว์เพราะมีศีลมีธรรม คุณี เวลาสัตว์ สัตว์มันเกิดมามันเกิดเป็นอบายภูมิ แต่มนุษย์ ภพของมนุษย์ไง คุณี ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็เกิดเป็นมนุษย์ไง แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีสมองด้วย แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ามีสติปัญญาด้วย แล้วองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังมีอำนาจวาสนาบารมีด้วย พยายามรู้คั่นๆ ใจ

แล้วพูดถึงศาสนา ศาสนาสอนถึงที่สุดนะ ศาสนาสอนเรื่องการไม่เกิด ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตาย พ้นจากการเกิด แก่ เจ็บ ตาย ถ้าพ้นจากการเกิด แก่ เจ็บ ตาย จะไปหาที่ไหน เราจะไปหาแบบวิทยาศาสตร์ไง จะทำวิเคราะห์หิวใจไป เพื่อจะให้รู้การว่าไม่เจ็บ ไม่แก่ ไม่เจ็บ ไม่ตายไปวิเคราะห์หิวใจขึ้นมา จิตเป็นคนวิเคราะห์ไป มันเป็นเรื่องของโลก มันเป็นเรื่องของวิทยาศาสตร์ไง มันไม่ใช่เรื่องของสิ่งจะความจริงใจ

ถ้าเรื่องของสิ่งจะความจริง คนที่เกิดมันคือใคร จิตวิญญาณเวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะ คนที่เกิดคือตัวของเราไป แต่เราเป็นคั่นคว่าอยู่ข้างนอกใจ ถ้าคั่นคว่าอยู่ข้างนอกมันได้สิ่งใดมาไป ถ้ามันได้สิ่งที่มีมันเป็นวิทยาศาสตร์ เป็นเรื่องทางโลก ทางโลก สิ้นสุดของวิทยาศาสตร์เป็นเรื่องธรรมะ ธรรมะที่ไหน

ถ้าเรามีศรัทธามีความเชื่อของเรา ที่ฟังธรรมๆ ฟังธรรมดอทกข์ตรงนี้ ดอทกข์ของเราคนเราเกิดมาก็ต้องมีจิตนิสัย ต้องมีอำนาจวาสนา ต้องมีปัจจัยเครื่องอาศัย เวลาปัจจัยเครื่องอาศัย ศีลธรรมกล่อมเกล้าหัวใจของคนไป กล่อมเกล้าหัวใจของคนไปให้อ่อนโยน กล่อมเกล้าหัวใจของคนไปให้ยอมรับความจริงๆ ใจ ถ้ามันยอมรับความจริงๆ เพราะมันยอมรับธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ยอมรับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นศาสดาของเราไป แต่

จิตใจของเรามันไม่มีความเข้มแข็ง ไม่มีการกระทำขึ้นมาให้เป็นความจริงของเราขึ้นมาได้ไง ถ้าไม่มีความเข้มแข็ง ความเป็นจริงของเราขึ้นมา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงสอนให้เสียดละทาน การเสียดละๆ เสียดละเพื่อพัฒนาหัวใจของเราไง พัฒนาหัวใจให้มันเข้มแข็ง

ถ้าโดยธรรมชาติของมัน คุณ ยึดมันถือมันทั้งนั้นนะ ของเราๆ ทั้งนั้นนะ เพราะของเรามันจะไม่ได้สิ่งใดเลยไง เพราะของเรามันจะมอดไหม้ไปกับความรู้สึกของเราไง เพราะเป็นของเราๆ เราไม่เคยเสียดละไปเลย มันจะมอดไหม้ไปกับเราไง เวลามอดไหม้ไปกับเรา มอดไหม้ไปด้วยอารมณ์ความรู้สึก

คนจะตาย สัญญาอารมณ์มันห้วงสมบัติ มรดกยังไม่ได้แจก มรดกยังไม่ได้แบ่งแยกให้ใคร มรดกยังไม่ได้มอบให้ใคร มันห้วงไปหมดเลย พอมอบมรดกไปแล้ว เราไปแล้วเขาจะทำตามที่เราได้มอบให้หรือเปล่า นี่ไง ถ้าเป็นของเราๆ มันไม่มีสิ่งใดเป็นของของเราเลย

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้เสียดละออกไปเลย เสียดละออกไป เวลาเราเสียดละเราทำทานขึ้นมา เราเป็นคนเห็น เราปล่อยจากมือของเราไป เราเป็นคนเห็น จิตมันรับรู้ จิตมันเป็นคนรับรู้ จิตมันเป็นคนปล่อย ฝึกหัดมันๆ

เวลาถ้าจิตใจมันยังไม่ได้กล่อมเกลตา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็สอนเรื่องการเสียดละทาน เสียดละทานขึ้นมา เสียดละทานเพื่อฝึกหัดหัวใจอันนี้ คุณ ถ้ามันเป็นเสียดละเป็นอย่างไร ไม่เสียดละเป็นอย่างไร ถ้าเสียดละแล้วกลับไปนอนคิดว่าเสียดคายๆ เป็นอย่างไร เสียดละแล้ว กลับไปถึงบ้านแล้วภูมิใจเป็นอย่างไร จิตมันจะพัฒนาขึ้นไปอย่างนี้ พัฒนาขึ้นไป นี่เรื่องระดับของท่าน

ระดับของศีล ศีล พอแก่พอเฒ่าขึ้นมาแล้วเราไปวัดไปวา กันเพื่อจำศีล พอจำศีลเพื่อมีบุญกุศล บุญกุศล เวลาตายไปแล้วมันจะมีสมบัติติดไปกายภาคหน้า ถ้ากายภาคหน้า แล้วสมบัติที่ไหนดมันจะติดไปล่ะ

ถ้าไปถือศีลๆ ศีลมันข้อปฏิบัติ ถ้าปฏิบัติขึ้นมา ถ้าศีลของเรา เราปกติของเรา เรามีศีลของเรา ถ้ามีศีลของเรา ศีลคือความสงบของใจ ถ้าจิตมันสงบระงับเข้ามามันมีศีลในตัวมันเอง ถ้ามีศีลในตัวมันเอง เราทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าใจมันสงบขึ้นมา เราจะเห็นสมบัติภายในของเราแล้ว ถ้าเห็นสมบัติภายในของเรานะ

เวลาคนเราเกิดมามีวิฤทธิภาวะแตกต่างกันไป ถ้าวิฤทธิภาวะแตกต่างกันไป คนที่มีอำนาจวาสนา อำนาจวาสนาคือทำสิ่งใดสัมหล่นๆ ก็มันพลุ๊ก มันทำแล้วมันจะประสบความสำเร็จบ้าง ประสบความสำเร็จมากกว่าความอึดคัดขาดแคลน คนเราเกิดมา เกิดมาด้วยเวรด้วยกรรม อัดคัดขาดแคลนขนาดไหนมันก็อัดคัดขาดแคลนแต่ปัจจัยเครื่องอาศัย ถ้าหัวใจมันยิ่งใหญ่ หัวใจมันยิ่งใหญ่ นะ หมอชีวกฯ พ่อแม่เขาไปทิ้ง พ่อแม่ไปทิ้งถึงขยะด้วย แล้วคนก็ไปเก็บมา ที่นี้พระเจ้าอภัยเป็นกษัตริย์หรืออย่างไรนะ มาเจอเข้าก็ขอไปเลี้ยงไปเลี้ยงไว้ ไปเลี้ยงในราชวังขึ้นมา

เด็กเกิดมาพ่อแม่เอาไปทิ้ง พ่อแม่ไม่ดูแล แต่เขาก็ยังชวนขวยขึ้นมา ไปศึกษามา ศึกษาตำราแพทย์แผนโบราณมา จนได้มาเป็นหมอประจำองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จนได้สร้างวัดสร้างวาถวายในพระพุทธศาสนาไป เขาก็ปากกัดตีนถีบของเขา นั่นคืออำนาจวาสนาของเขา อำนาจวาสนาของเขามันต้องอบรมจิตใจไป อบรมกล่อมเกลาคิดใจของเราให้มันมีหลัก ให้มันมีหลัก

คนเหมือนกัน ไอ้ที่ว่าสุขว่าทุกข์มันหัวใจของคน ไอ้ที่ว่าเราเห็นว่าคนมีความสุขๆ ในใจเขามีไฟเผาหรือเปล่า ไอ้เราว่าทุกข์ๆ ไอ้เรากลับมีความสุขนะ เอ๊ะ! ทุกข์มันเป็นอย่างไ เขาว่าเราทุกข์ๆ ทุกข์มันเป็นอย่างไ เขาชี้เข้ามา ไอ้เราต่างหากละ เราต่างหาก นี่ถ้ามีสติมีปัญญาขึ้นมา มันจะละเอียดเข้ามาแบบนี้ ถ้าละเอียดเข้ามาแบบนี้มันจะเห็นคุณค่าของหัวใจเราแล้ว

ใช่ คนเราเนะ จะวัดกันด้วยผลงาน ใครที่มีความรับผิดชอบทำหน้าที่การงานนั้น นั่นถือว่าเป็นคน อันนั้นเราก็ยอมรับ ถ้ายอมรับอย่างนั้นนะ แต่ถ้ายอมรับอย่างนั้น อย่าให้กิเลสมันแผดเผาหัวใจของเราสิ เราเกิดเป็นมนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ เป็นผู้มีศีลมีธรรมในหัวใจ ศีลธรรมอันนั้น ศีลธรรมในธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ถ้าศีลธรรมในหัวใจของเราเนะ เราต้องมึงานทำทั้งนั้นนะ คุณติ เวลาพระบอกว่าให้ปล่อยวางๆ ยังบิณฑบาตมา ถ่ายแล้วถ่ายอีกๆ มันก็เป็นปฎิกิริยาไป

ปฎิกิริยา ผู้ที่เขามีศีลมีธรรมของเขา เป็นที่น่าเคารพเลื่อมใส เราเชื่อถือศรัทธาของเรา เราถึงมาใส่บาตร ผู้ให้ ผู้ให้ของเรา เราชวนขวยของเรา มีมากมีน้อยขึ้นไป ไม่ต้องไปแข่งขันกับใคร แข่งขันกับหัวใจของเราไป เราภูมิใจในการให้ จะมีมากมีน้อยไม่สำคัญ สำคัญถึงเจตนาของเรา สำคัญถึงความภูมิใจของเรา ความภูมิใจของเรา เรามีมากมีน้อย ความภูมิใจของเรา คนเราเกิดมามีแข่งขันกันไม่ได้

นี่ไง ปฏิภาหกๆ ผู้ให้ให้ด้วยความสะอาดบริสุทธิ์ ผู้รับๆ ผู้รับได้แล้วใช้ประโยชน์ให้เป็น ความสะอาดบริสุทธิ์นะ ปฏิภาหกอย่างนี้ทำบุญแล้วจะได้บุญมาก เพราะมันไม่ได้ทำบุญด้วย ชื่อเสียง ไม่ได้ทำบุญเพื่อสังคมหรืออะไรทั้งสิ้น มันทำเพื่อหัวใจของเราไง

แล้วถ้าคน ปฏิภาหกๆ ผู้ที่เป็นคนมีสติมีปัญญาเขาจะทอดทิ้งได้อย่างไร เขาจะทอดทิ้ง ของที่เขาเสียสละมาให้มันเสียหายไปได้อย่างไร เขาก็ต้องบริหารจัดการไปด้วยสติด้วยปัญญา ของเขาให้ถึงที่สุด ถ้าถึงที่สุดมันก็เป็นความสะอาดบริสุทธิ์ไง เพราะเราไว้นือเชื่อใจใจ นี่พูดถึง ว่าปฏิภาหกๆ ผู้ที่แสวงหาอยู่นะ มันต้องแสวงหาอยู่เพราะอะไร

ชีวิตมันต้องมีอาหารทั้งนั้นนะ นี่ไง เวลาร่างกายของเราก็เลี้ยงปากเลี้ยงท้องด้วยปัจจัย เครื่องอาศัย หัวใจของเรานะ ธรรมชาติมันกลมกลืนหัวใจของเรา มนุษย์ถ้ามีศาสนา มันต่างจาก สัตว์ๆ แล้วมนุษย์ของเราถ้ามีศาสนาแล้วทำให้ใจนี้เป็นธรรมๆ ขึ้นมาด้วยนะ มันประเสริฐมาก มันประเสริฐด้วยหัวใจดวงนั้นใจ หัวใจดวงนั้นนะ แล้วหัวใจดวงนั้นมันประเสริฐมาก ประเสริฐ เพราะอะไรละ ประเสริฐเพราะมันพ้นไปแล้วไง

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านชำระกิเลสนะ “เราฉันอาหารของนางสุชาดา เราถึงซึ่งกิเลสนิพพาน”

“บุญในศาสนาที่มีผลมากมีอยู่ ๒ คราว คราวหนึ่งเราฉันอาหารของนางสุชาดา” นาง สุชาดาจะไปแก้บน จะไปแก้บนเพราะตอนนั้นศาสนายังไม่มี จะไปแก้บนกับเทวดา องค์สมเด็จพระ สัมมาสัมพุทธเจ้านั่งภาวนาอยู่ที่นั่น ที่นี้พุทธลักษณะใช้ใหม่ ก็นี่ว่าเทวดา ก็ไปถวาย เรา ฉันอาหารของนางสุชาดา แล้วท่านก็ประพฤติปฏิบัติของท่านจนท่านถึงซึ่งกิเลสนิพพาน นี่ไง มันกิเลสนิพพาน ดวงใจดวงนั้นประเสริฐๆ เพราะกิเลสมันไม่มี

พอไม่มีกิเลสขึ้นมาแล้วมันไม่มีมารยาสาไทย มันไม่มีสิ่งใดในหัวใจนั้น หัวใจนั้นสะอาด บริสุทธิ์ตรงไปตรงมา ตรงไปตรงมา โลกก็รับกันไม่ได้ โลกก็ไม่ว่าง เพราะโลกต้องรับแต่เรื่องรู้ ใจ “เจริญพรๆ” ยกตูดกันให้ไปสูงส่งไป แต่ของท่านมันไม่มีของท่าน เวลาถึงซึ่งกิเลสนิพพาน หัวใจดวงนั้นมันมีค่า มีค่าตรงนั้นใจ เพราะหัวใจดวงนั้นท่านได้ส้ารอกกายกิเลสออกไปแล้ว ท่านถึงไปเทศน์ธรรมจักๆ ได้พระอัญญาโกณฑัญญะมา ท่านเทศน์ว่าการรื้อสัตว์ขันธ์ของ ท่านมา

พอถึงที่สุด มารดลใจแล้วคลใจอีกจะให้หนีพพานๆ วิมุตติสุขมันสุขดี ใจมันประเสริฐแล้ว ก็ไปเสีย มาอยู่ทำไม มาอยู่กับทุกข์อยู่กับยากนี้ มนุษย์ต้องกินข้าว เป็นพระก็ต้องบิณฑบาต มันทุกข์มันยาก ทำไมไม่หนีพพานไปเสีย ไปอยู่วิมุตติสุขๆ มันจะได้สุขๆ ไปไป

ท่านก็วางศาสนาให้มันคง เมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเรายังไม่สามารถ กล่าวแก้คำจาบจ้วง ยังไม่มันคง คำว่า “มันคง” ก็มันคงในหัวใจใจ มันคงคือมีหลักใจใช่ไหม หลักใจ ถ้ามันมีหลักมีเกณฑ์ตามความเป็นจริง ใครพูดมันจะถูกผิดมันจะเข้าใจได้ พอเข้าใจได้ มันจะยกตัวอย่างให้เขาเห็นได้ พยายามจะแยกแยะได้ แก้ไขได้ไป

ถ้าเมื่อใดภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกาของเรายังไม่มันคง ไม่สามารถกล่าวแก้คำจาบจ้วงของลัทธิต่างๆ คือผู้เห็นผิด ผู้รู้ผิดที่มันจะมากล่าวโจมตี เรายังไม่ยอมหนีพพาน

ฉะนั้น ท่านก็วางรากฐานของท่านไว้ รื้อสัตว์ขนสัตว์ พยายามสร้างศาสนาทายาท สร้างในหัวใจนะ ไม่ได้สร้างโดยวัตถุข้าวของใดๆ ทั้งสิ้น ไม่เกี่ยว สร้างโดยหัวใจใจ ด้วยศีล ด้วยสมาธิ ด้วยปัญญาใจ ฝึกหัดให้มันเป็นขึ้นมาๆ พอมันเป็นขึ้นมาแล้วมันกล่าวแก้ได้ คูสิ เวลาสมัยพุทธกาล พระออกบิณฑบาตไป เวลาเขาเจอลัทธิต่างๆ ไปเจอนักบวชนอกศาสนา เขาจะคุยธรรมะกันใจ เวลาไปโต้ตอบเขาแล้ว ไม่มีสมองใจ ปฏิบัติไม่มีความจริง ไปเจอเขาโต้แย้งกลับมาตอบเขาไม่ได้ไป มาเฝ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธกิจ ๕ เข้าออกบิณฑบาต พอเย็นๆ สอนคฤหัสถ์ กลางคืนสอนพระ

เวลาสอนพระ พระก็จะมารายงานๆ ใจ มีเรื่องใดๆ พระพุทธเจ้าจะถามใจ เวลาโต้ตอบเขาไม่ได้ โมฆบรูษ โมฆบรูษคือว่างเปล่า คือไม่มีสิ่งใดในหัวใจใจ ถ้าไม่ประพฤติปฏิบัติให้เป็นความจริงขึ้นมา มันไม่มีหลักใจขึ้นมา มันจะเอาอะไรไปโต้ตอบกับเขาละ เวลาเขาถามขึ้นมา ก็ต้องกลับไปถามพระพุทธเจ้าก่อน พอพระพุทธเจ้าตอบมาเสร็จแล้ว สอนมาแล้ว เดินมา ลืมอีก พอลืมอีก เดี่ยวต้องวิ่งกลับไปถามพระพุทธเจ้าใหม่ นี่เพราะมันไม่มีหลักมีใจใจ มันไม่ได้ปฏิบัติไป

ถ้ามันปฏิบัติขึ้นมาจนเป็นขึ้นเป็นอันขึ้นมา นี้กล่าวแก้ๆ ของลัทธิต่างๆ ได้ มารดลใจๆ อีก ๓ เดือนข้างหน้าเราจะหนีพพาน โลกธาตุห้วนไหวไปหมดเลยนะ พระอานนท์ โอ้อโฮ! เป็นเดือดเป็นร้อน ความเป็นเดือดเป็นร้อนเพราะอยู่ไป อยู่แล้วนอนใจใจ อยู่กับองค์สมเด็จพระ

สัมมาสัมพุทธเจ้า อุบัติฐากไต่บุญมากๆ ก็บุญมากจริงๆ นั่นแหละ แต่เวลาภาวนามันก็น้อยใช้ไหม

ถึงเวลาแล้วจะไปนิพพาน นายจุนทะนิมนต์ไปฉันที่บ้าน สุกรมัททวะๆ ยังวิงวอนไม่จบ ว่ามันเป็นเห็ดหรือมันเป็นเนื้อ สุกรมัททวะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฉันเมื่อสุดท้ายนะ ฉันแล้ว เราไม่เห็นใครเลยจะฉันนี้ได้ เพราะว่ามันย่อยไม่ได้ ธาตุขันธ์มันย่อยไม่ได้ มันจะเจ็บไข้ได้ป่วย “เราฉันอาหารของนายจุนทะแล้วเราถึงซึ่งชั้นนิพพาน”

ขันธ ๕ กายกับเวทนา ขันธ ๕ รูปนอก รูปใน เราสละทิ้ง นั่นนะ สอุปาทิเสสนิพพาน พระอรหันต์ที่ยังมีชีวิตอยู่ มีเศษส่วน มันมีความคิดอยู่ แต่ความคิดที่สะอาดบริสุทธิ์ใจ งงอีกละ ความคิดอย่างไรมันสกปรก ความคิดอย่างไรมันสะอาดบริสุทธิ์ แล้วความคิดมันมีอย่างไร นี่ไง ถึงซึ่งกิเลสนิพพาน กิเลสมันตายไป ขันธก็ยังอยู่ของมันอย่างนั้นนะ

แต่ถ้าถึงเวลาท่านจะนิพพาน ฉันอาหารของนายจุนทะแล้วถึงซึ่งชั้นนิพพาน ชั้นนิพพาน ทั้งหมดเลย ทั้งหมดเลย จบแล้ว พอมาจบแล้ว นี่ไง ที่เวลาเรากราบพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เรากราบถึงศาสดาของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้นๆ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าฉันนิพพานไปแล้วนี่ไง นี่เป็นศาสดาของเรา ถ้าเป็นศาสดาของเรา เราศึกษาๆ ศึกษาอย่างนี้ ถ้าศึกษาอย่างนี้ เราปฏิบัติขึ้นมามันจะเป็นความจริงในหัวใจของเราขึ้นมา ถ้าในใจเราขึ้นมา เราก็มีกินใจ มีกิน มันรู้ของมันนะ

ศีลก็คือศีล เวลาศีลนะ อธิศีล ศีลจากภายนอก ศีลจากภายใน แล้วถ้าเป็นอธิศีล ศีลโดยเป็นความจริงของมัน เป็นความจริงเพราะอะไร เป็นความจริงเพราะเวลาสิ้นกิเลสไปแล้ว มันสิ้นกิเลสไปแล้วมันไม่มีสิ่งใด เวลาครูบาอาจารย์ของเราที่ท่านสิ้นแล้วท่านบอกเลย เวลาจะคิดที่หนึ่งมันเหมือนกับต้องยกไม้เลย คือยกไม้ยกของหนัก มันเสวย มันต้องรับรู้ ถ้าไม่รับรู้มันก็เป็นคุณธรรม เอโก ฌมโม หนึ่งคิดไม่ได้

เป็นสอง สองคือธาตุรู้กระทบพาดพิงความรู้สึกนึกคิด พาดพิงมันก็รับรู้อารมณ์ได้ ถ้าตัวมันเองๆ มันไม่มีสิ่งใดในตัวมันเอง มันทำลายของมันไปหมดแล้ว มันไม่มีสิ่งใดเลย นี่ไง ที่ว่าหัวใจที่มีคุณค่า มีคุณค่าอยู่ในร่างกายนั้น ถ้าร่างกายนั้น ถ้าถึงซึ่งกิเลสนิพพาน

ทีนี้เราก็ค้นหามัน กิเลสมันเป็นอย่างไร กิเลสมันรักษาอย่างไร ทำวิจัยกันใหญ่เลยนะ กิเลสเป็นความโลภ ความโกรธ ความหลง ถ้ามันโลภ โลภไม่เอา แล้วถ้าจะภาวนาก็เป็นความโลภอีก ถ้าภาวนาก็ไม่ได้ อยากไปนิพพานก็เป็นความโลภ

ทีนี้เวลาหลวงตาท่านถึงมาวินิจฉัยประเด็นนี้ไง ประเด็นว่า ถ้าอยากบวค อยากทำคุณงามความดี อยากจะพ้นจากกิเลส อันนี้เป็นมรรค แต่ถ้าอยากจะพ้นจากกิเลส แล้วไม่ทำ แล้วนอนอยากให้มันได้เอง อย่างนี้เป็นกิเลส คือมันอยากโดยไม่ได้กระทำไง ความอยาก อยากที่เป็นบวค เป็นมรรค เป็นมรรค คนเรายังต้องชวนชวายนกันอยู่ไง

ฉะนั้น เวลาถ้าเป็นสังฆกรรมนะ เวลาสงบเข้ามามันสงบ จะดีจะชั่วมันปล่อยมาหมดเลย แล้วเวลาวิปัสสนาไป วิปัสสนาเป็นความดีใหม่ จิตสงบแล้วเห็นกาย เห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรมตามความเป็นจริง มันเป็นงานเป็นการของเราใช่ไหม เราชวนชวายทำงานเพื่อผลประโยชน์ของเราใช่ไหม แล้วผลงานของเราก็คือผลงานของเรา ก็หวังผลงานของเรา กลัวผลงานของเรามันจะหายไป พยายามจำไว้เลยนะ เดี่ยวไปบอกอาจารย์ไม่ถูก พยายามจำๆ ใหญ่เลย หวังผลงานของเราไง ผลงานมันก็ติดตรงนั้นไง

แต่ถ้ามันเป็นความจริง มันพิจารณาไปแล้ว ตีมันทิ้ง ชั่วมันทิ้ง ทิ้งทั้งนั้น พอทิ้งขึ้นไปทิ้งขึ้นไปมันทิ้งทุกอย่างเข้ามามันมีความรู้จริงของมัน ชำมพันทั้งดีและชั่ว ความดีก็ต้องทิ้งมันไป ความดี ความดีที่ทำมา ความดี ศีล สมาธิ ปัญญาที่เรากระทำอยู่นี้ ถึงเวลาแล้วมันย่อยสลายตัวมันเองใช่ไหม มรรคกับกิเลสมันทำลายกันแล้ว กระบวนการของมันเวลาสมุจเฉตพหวน มันสมดุลของมัน แล้วทำลายอย่างไร มันทำลายกิเลสในหัวใจมันทำลายเป็นขั้นๆ เข้าไป การปฏิบัติมันมีเหตุมีผลของมันอย่างนี้

แล้วถ้ามันเป็นความดีอย่างนี้ ความดีนั้นเป็นกิเลสๆ แล้วถ้ามันเป็นความอยากที่เป็นกิเลส ถ้ามันทำไม่ได้ก็นอนตายกันอยู่ที่นี่ไง กลัวไปหมด ขยับซ้ายก็กลัว ขยับขวาก็กลัว ทำอะไรก็กลัว แต่อยากไปนิพพาน อยากทั้งนั้นนะ แต่มันกลัวไปหมดเลย ฉะนั้น คนที่ไม่เคยทำผิดเลยก็คือไม่เคยทำอะไรเลย

เราจะทำของเรา เราจะทำของเรา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า โอ้อโฮ! ยกย่องมากนะ “อานนท์ เธอบอกเขาเถิด บริษัท ๔ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด อย่างบูชาด้วยอามิสเลย อามิส บูชาด้วยอามิส ปฏิบัติบูชาเถิด”

เรานั่งสมาธิภาวนา เราปฏิบัติบูชาของค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์เถนะ ย้าแล้วย้าอีก ย้าแล้วย้าอีกเลย เวลาพระอานนท์ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะนิพพาน พระอานนท์ไปยืนกอดกลอนประคองให้อยู่นั่นนะ ร้องไห้เพราะเสียใจ เสียใจ สิ่งที่รักต้องจากไปไง

“ภิกษุทั้งหลาย อานนท์ไปไหน”

“อานนท์ไปเหนี่ยวกลอนประคองให้อยู่พระเจ้าค่ะ”

“ไปตามอานนท์มา ไปตามอานนท์มา”

“อานนท์ เธอทำความดีไว้มากในโลกนี้ เธอทำความดีกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไว้มาก ในอนาคตกาล...” ไม่บอกอดีต “...ในอนาคตกาลถ้าจะมีองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปข้างหน้า ผู้ที่จะอุปฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ต่อไปก็จะไม่ได้ดีแบบพระอานนท์” ไม่มีใครทำได้ไปกว่านี้ นี่ทำดีที่สุดแล้ว แต่เป็นความดีของโลกนะ “เธออย่าเสียใจไปเลย อย่าเสียใจ” ปลอดภัยประโลมนะ แล้วพระอานนท์ก็ โอ๊ย! คร่ำครวญนะ

ไปอ่านในพระไตรปิฎก อ่านแล้วน้ำตาไหล คร่ำครวญหมดเลย “เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านิพพานไปแล้วจะให้ข้าพเจ้าทำอย่างไร”

“อานนท์ ไม่ใช่หน้าที่ของเธอ เป็นหน้าที่ของมัลลกษัตริย์เจ้า”

“ใช่ เป็นหน้าที่ของกษัตริย์เจ้า แต่ถ้ากษัตริย์เจ้าถามข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะตอบเขาว่าอย่างไร เวลาถามนะ อยู่ใกล้พระพุทธเจ้า เวลาทำอะไรก็ไม่ถามไว้เลย พอพระพุทธเจ้าตายไปแล้วเดือดร้อนกันไปหมด”

โดนอีก ขึ้นก็โดน ล่องก็โดน โดนไปทั้งนั้นเลย เพราะอะไร เพราะความปรารถนา มีความปรารถนาดี

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะนิพพาน ท่านสั่งเสียไว้ ท่านอะไรไว้ แล้วก็อ่านพระไตรปิฎกบอก “พุทธพจน์ๆ”

เอ็งก็พุทธพจน์ ข้าก็พุทธพจน์เว้ย พระไตรปิฎกก็คู่เดียวกันนี่แหละ แต่อ่านแล้วมันตีความกันไปอย่างไร อ่านแล้วมันมีความเห็นอย่างไร ถ้าอ่านแล้วเชื่อตรงชื่อสัตย์ “อานนท์ เธอบอกเขาซะ ให้ปฏิบัติบูชาเราเถิด ปฏิบัติบูชา” ถ้าปฏิบัติแล้วมันจะมาย่อยสิ่งที่เราศึกษามา เพราะเราปฏิบัติไปแล้วเราผิดพลาดอย่างไรเรารู้ เราคืออย่างไรเรารู้ แล้วมันจะไปย่อยสลายสิ่งที่เราศึกษามา ข้อมูล จริงหรือไม่จริง จริงหรือเท็จ

นี่ไง พระพุทธเจ้าถึงบัญญัติไว้ว่า กาลามสูตร อย่าเชื่อ อย่าเชื่อ ศึกษามาแล้วต้องปฏิบัติ ปฏิบัติมันจะมาย่อย ย่อยทฤษฎีที่เราศึกษามา ทฤษฎีที่เรายึดไว้ ถ้ามันตรงกัน ถ้ามันใช้ได้ เออ! ถูกต้อง ถูกต้อง ถ้ามันไม่ตรงกัน พยายาม พยายามหาช่องทางไป ขยับไป ทำของเราเรื่อยๆ

มนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐ มนุษย์มีสมอง มนุษย์มีอำนาจวาสนาบารมี ถ้าอำนาจวาสนาบารมี อำนาจวาสนาบารมีอยู่ที่นี้ อยู่ที่ค้นคว้าหาสิ่งที่เป็นนามธรรม สิ่งที่เป็นนามธรรมคือความรู้สึก แล้วความรู้สึกเราจับต้องได้นะ ความรู้สึกของคนเขาค้นหาไม่เจอ เขาจับต้องของเขาไม่ได้ นะ เขาทำสมาธิไม่เป็น ว่างๆ นั่นสูญเปล่า

แต่ถ้าเป็นสมาธิว่างๆ มีสติสัมปชัญญะพร้อม จับต้องตัวตนได้ทั้งสี่น เพราะตัวตนอันนั้นสมาธิอันนั้นยกขึ้นสู่วิปัสสนา ตัวตนอันนั้น จิตอันนั้น สัมมาสมาธิอันนั้นมันจะทำความสะอาดจิตดวงนั้น มันจะทำความสะอาด จะตำรอกายกิลเลสตรงนั้น ที่ผู้เกิด ผู้แก่ ผู้เจ็บ ผู้ตายมันอยู่ตรงนั้น ไม่ใช่อยู่ที่เรานั่งกันอยู่นี้ ตรงนั้นเรานั่ง เราเกิดมาแล้วไง นี่วิบากใจ คือวิบาก ผลของวิบากภพชาติหนึ่งใจ แล้วเราก็ต้องตายไป ไปเกิดใหม่ใจ แต่ถ้ามันไปเจอตรงนั้น มันไปแก้กันตรงนั้น พระพุทธศาสนาสอนที่นี่

แต่โดยประเพณีวัฒนธรรมนั้นเรื่องหนึ่ง ในความเชื่อในไสยศาสตร์ ในพราหมณ์ ฮินดูต่างๆ มันมีมาทั่ว คนก็เชื่อกันมาเยอะ ความเชื่อแล้วก็ดึงกันไป นี่สังคม เพราะเราไม่มีจุดยืนใจ ถ้าคนมีอำนาจวาสนามันจะมีจุดยืนของมัน มันจะไม่ไหลไปตามใคร แล้วมันจะมีจุดยืนของมัน แล้วพยายามค้นคว้าหาความจริงในใจของเราเพื่อประโยชน์กับเรา เอวัง